

Dosarul nr. Ireab-13/2023

1-23123659-01-Ireab-25082023

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Talpă Boris,

Judecători – Țurcan Anatolie, Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu, Mânăscurtă Igor,

judecând fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Garnizoanei orașului Gorikii din 06 ianuarie 1950, în cauza penală în privința lui

Moiseev Gheorghii XXXXX, a.n. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs: 25.08.2023 - 18.04.2024,

Asupra recursului menționat, completul de judecată

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Garnizoanei orașului Gorikii din 06.01.1950, Moiseev Gheorghii a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (1) din Codul penal al RSFSR – pentru agitație contrarevoluționară la pedeapsă sub formă de 10 ani cu întreținere în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe termen de 3 ani și în baza art. 74 alin. (2) din Codul penal al RSFSR – huliganism (redacția anului 1926) sub formă de 5 ani cu întreținere în lagăr de corectare prin muncă, fără interdicții în drepturi, cu aplicarea art. 49 din Codul penal al RSFSR, la pedeapsă definitivă de 10 ani privațiune de libertate în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani.

2. Prin decizia nr. H-2311 a Tribunalului Militar al Regiunii militare Moscova din 20.06.1955, a fost admis recursul declarat de procuror referitor la reducerea termenului pedepsei aplicate inculpatului Moiseev Gheorghii, sentința fiind modificată, micșorând termenul de privațiune de libertate până la 5 ani, fără interdicții în drepturi. În rest sentința a fost menținută fără modificări.

3. În legătură cu ispășirea pedepsei stabilite, Moiseev Gheorghii a fost eliberat de sub strajă în conformitate cu Decretul Prezidiumului Sovietului Suprem al URSS din 27.03.1953 „cu privire la amnistie”.

4. La 25.08.2023, Adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, a declarat recurs în anulare, invocând temeiurile prevăzute de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, a solicitat casarea sentinței Tribunalului Militar al

Garnizoanei oraşului Gorikii din 06.01.1950, în partea condamnării pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 58-10 alin. (1) din Codul penal al RSFSR (redacţia anului 1926) în privinţa condamnatului Moiseev Gheorghii cu încetarea procesului penal pe acest capăt de acuzare şi reabilitarea lui. În rest sentinţa să fie menţinută fără modificări.

În argumentarea recursului în anulare, invocă că:

- a fost încălcat art. 4 Protocolul nr. 7 al CEDO, care prevede dreptul de a nu fi judecat şi pedepsit de două ori, pentru una şi aceeaşi faptă, or faţă de acesta au fost aplicate două pedepse principale - privaţiune de libertate şi obligarea îndeplinirii unor munci fizice în lagăr de corectare prin muncă;

- instanţa de judecată a examinat cauza penală în şedinţă închisă, ce constituie încălcarea art. 11 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia *„orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal în cursul unui proces public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale”*, precum şi dreptul fundamental prevăzut de art. 6 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale, care prevede că *„orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzaţii... în materie penală îndreptate împotriva sa”*;

- în cadrul examinării cauzei în instanţa de judecată nu au fost prezentate probe care dovedesc existenţa în faptele comise de Moiseev Gheorghii a infracţiunii de activitate contrarevoluţionară, deoarece din declaraţiile martorilor acuzării (date citirii) nu se confirmă faptul că, prin acţiunile sale inculpatul făcea agitaţie şi propagandă antisovietică şi contrarevoluţionară îndreptate la slăbirea şi înlăturarea puterii statului sovietic, aşa cum prevede art. 58-10 alin. (1) din Codul penal al RSFSR (redacţia anului 1926);

- sentinţa de condamnare este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunţată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- potrivit art. 3 lit. a) al Legii RM nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate şi urmează a fi reabilitate şi reintegrate în drepturi, indiferent de locul e trai în prezent, toate persoanele care în perioada dintre 7 noiembrie 1917 şi 23 iunie 1990 au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, în baza deciziilor organelor judiciar sau extrajudiciare pentru activitate contrarevoluţionară;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privinţa lui Moiseev Gheorghii, pe capătul de acuzare în baza art. 58 alin. (1) din Codul penal al RSFSR (redacţia anului 1926), în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, în legătură cu prezenţa circumstanţelor care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în baza materialelor din dosar și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 53 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, (nr.1225-XII din 08 decembrie 1992), recursurile în anulare sau deciziile Procuraturii Generale privind refuzul reabilitării prevăzute la articolul 52 alineatul 4 din prezenta lege se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Totodată, completul de judecată menționează că cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 246 din 31.07.2023, care în partea relevantă a art.XI alin.(3¹) în vigoare din 01.09.2023) și ulterior a fost completată prin Legea privind modificare unor acte normative (nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare din 28.11.2023), potrivit căroră, *recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.*

Astfel, hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală (la caz în redacția legii în vigoare la data declarării recursului în anulare, până la 01.09.2023), în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992).

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost condamnate sau executate pentru eschivare, din motive politice sau religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii.

Astfel, la caz se constată că, prin sentința Tribunalului Militar al Garnizoanei orașului Gorikii din 06.01.1950, Moiseev Gheorghii a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (1) din Codul penal al RSFSR – pentru agitație contrarevoluționară la pedeapsă sub formă de 10 ani cu întreținere în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe termen de 3 ani și în baza art. 74 alin. (2) din Codul penal al RSFSR – huliganism (redacția anului 1926) sub formă de 5 ani cu întreținere în lagăr de corectare prin muncă, fără interdicții în drepturi, cu aplicarea art. 49 din Codul penal al RSFSR, la pedeapsă definitivă de 10 ani privațiune de libertate în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, cade sub incidența prevederilor art. 3 lit. a) din Legea

privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), și în acest sens prin efectul legii este declarat nevinovat, urmând a fi reabilitat.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) din Codul de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursului în anulare), completul de judecată găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Moiseev Gheorghii în baza art. 58-10 alin. (1) din Codul penal al RSFSR (redacția anului 1926), cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, completul de judecată,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, casează parțial sentința Tribunalului Militar al Garnizoanei orașului Gorikii din 06 ianuarie 1950, partea condamnării lui Moiseev Gheorghii pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 58-10 alin. (1) din Codul penal al RSFSR (redacția anului 1926), cu încetarea procesului penal în această parte, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și cu reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992.

Moiseev Gheorghii XXXXX este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Țurcan Anatolie

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor